

3308 SAYILI MESLEKÎ EĞİTİM KANUNU'NUN
GEÇİCİ 1'İNCİ VE 2'İNCİ MADDELERİNİN UYGULANMASINA
İLİŞKİN YÖNERGE

Tebliğler Dergisi : EYLÜL 2002/2540

Ek ve Değişiklikler:

1) AĞUSTOS 2011/2647 TD

Amaç

Madde 1- Bu Yönergenin amacı, 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nun Geçici 1 inci ve 2 nci maddelerinin işleyiş uygulamasını açıklamak, yapılacak uygulama ve düzenlenecek belgelerde birlik ve beraberliği sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge, 3308 sayılı Kanun'un Geçici 1 inci maddesinde hükme bağlanan kapsama alınmış bir meslekte çalışanların sınavları ve belgelerinin verilmesi ile işyeri sahibi ustalara ve meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olanlara ustalık belgesinin verilmesi esas ve usullerini kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Yönergede geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Kanun: 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanun'nu,

c) Merkez Müdürlüğü: Meslekî Eğitim Merkezi ile çıraklık eğitimi programı uygulayan Meslekî ve Teknik Eğitim Merkezi Müdürlüklerini,

d) (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Kapsama alma: Kanuna göre bir meslek alan/dalında meslekî eğitim uygulamasının başlanmasına Meslekî Eğitim Kurulu'nca karar verilmesini,

e) Kapsama alınma tarihi: Mesleğin kapsama alındığı, Kanun'un Geçici 1 inci ve 2 nci maddelerinin uygulanmasıyla başvuruların hangi tarihler arasında yapılacağına ilişkin Bakanlık duyurusunun Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihi ifade eder.

Duyuru ve hazırlıkların yapılması (1)

Madde 4- (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Bakanlık, mesleğin Kanun kapsamına alınmasından sonra duyuruya ilişkin hazırlıkların yapılabilmesine yetecek bir süre sonunda Kanun'un Geçici 1 inci ve 2 nci maddelerinin uygulanmasına karar verir. Bu karar, başvuruların hangi tarihte başlayacağı ve süresi ile istenen diğer hususlar Resmî Gazete'de yayımlanır.

Bakanlık, meslek dalının Kanun'un kapsamına alındığı tarihte Geçici 1 inci maddedeki şartlara sahip oldukları hâlde duyurulan tarihlerde belge almak için başvuruda bulunmayanlara Geçici 8 inci maddeye göre 6 (altı) aya kadar ek başvuru süresi verebilir. Bakanlığın ek başvuru süresi verilmesi ile ilgili kararı, başvurunun hangi tarihte başlayacağı ve süresiyle istenen diğer hususlar Resmî Gazete'de yayımlanır.

Mesleğin Kanun kapsamına alınma tarihinden sonra il istihdam ve meslekî eğitim kurulu toplanarak, il içinde Kanun'un Geçici 1 inci ve 2 nci maddelerinden yararlanabilecek hak sahiplerine duyuru yapılması için alınacak önlemleri kararlaştırır. İl istihdam ve meslekî eğitim kurulu, ilin özelliklerini dikkate alarak çeşitli yollarla gerekli duyuruların yapılmasını sağlar. Ancak uygulamanın yapılacağı mesleklerde faaliyet gösteren meslek kuruluşlarına, il istihdam ve meslekî eğitim kurulunca yazılı duyuru yapılması zorunludur.

Ek-1'de belirlenen konuları kapsayan ve daha sonra Kanun'un Geçici 1 inci veya 2 nci maddelerinin uygulamasının başladığını belirten duyuruların yapılmasından il istihdam ve meslekî eğitim kurulu sorumludur.

Onsekiz yaşını dolduranlara kalfalık belgesi verilmesi(2)

Madde 5- (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Mesleğinin, Kanun kapsamına alındığı tarihte 18 yaşını doldurmuş olan, mesleği ile ilgili bir işte çalıştığını Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili biriminden aldığı belgeler ile belgelendiren ve Ek-2 form ile müracaat edenlerden Bakanlıkça belirlenip duyurulan tarihler arasında ilgili merkez müdürlüğüne başvuranlar doğrudan kalfalık sınavına alınırlar.

Uyum eğitimine alınma ve kalfalık belgesinin verilmesi.(3)

Madde 6- (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Mesleğinin, Kanun kapsamına alındığı tarihte mesleği ile ilgili bir işte çalışanlardan 16 yaşını doldurmuş, 19 yaşından gün almamış olanlar, Bakanlıkça duyurulan tarihler arasında ilgili merkez müdürlüğüne başvurarak, çıraklık sözleşmesi düzenlenmesi hâlinde uyum eğitimine alınırlar.

Uyum eğitimini tamamlayanlar kalfalık sınavlarına alınırlar.

Uyum eğitimi:

a) Merkez müdürlüğünce düzenlenecek çalışma takvimine göre haftada iki gün ve günde en fazla 5 saat olmak üzere uyum eğitimi yapılır.

b) Uyum eğitiminde o mesleğin çıraklık dönemi programları esas alınır. Her dersin süresi, çıraklık dönemi programlarında belirtilmiş bulunan sürenin 1/3'ü kadardır. Uyum eğitiminin kapsamı merkez müdürlüğünce belirlenir.

c) Uyum eğitimine devam edenlerin devam durumları her ders için ayrı ayrı tutulur. Zorunlu nedenler dışında her dersin veya eğitim süresinin tamamının en az 4/5'ine devam etmeyenler kalfalık sınavına katılamazlar.

d) Uyum eğitimine alınan öğrenciler, çırak öğrencilere tanınan haklardan yararlanırlar. Eğitime alınacakları meslek dalının uyum eğitimi süresince sigorta primleri ödenir. Eğitimleri tamamlanıncaya kadar askerlikleri tecil edilir. Uyum eğitimi için başvuruda bulunanlar, askere alınmaları durumunda askerlik dönüşü uyum eğitimine devam edebilirler.

e) Uyum eğitimi öğrencilerinin bir meslek dalında sınıf teşkil edecek sayıda olmaması durumunda, meslek alanına ait meslek dallarının benzer ve ortak dersleri birleştirilerek eğitim-öğretim yapılabilir. Çeşitli nedenlerle, eğitime alınamayanların eğitimleri yoğunlaştırılarak yapılır. Eğitime alınamayanlar için sınavlara hazırlık amacıyla yetiştirme kursları düzenlenebilir.

Mesleğinin; kapsama alındığı tarihten sonra uyum eğitimine başvuruda bulunup Ek-3 form ile uyum eğitimi süresinin en az iki katı kadar süreyle mesleğinde çalışmış olduklarını Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili biriminden aldığı belgeler ile belgelendirenler, doğrudan kalfalık sınavlarına alınırlar.

Yirmi iki Yaşını Dolduranlara Ustalık Belgesinin Verilmesi (4)

Madde 7- (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Mesleğinin, Kanun kapsamına alındığı tarihte, mesleği ile ilgili bir işte çalışanlardan kalfalık belgesine veya meslekî bakımdan kalfalık belgesine denk yetki ve sorumluluk veren belgeye sahip olup 22 yaşını dolduranlardan; Bakanlıkça duyurulacak tarihler arasında merkez müdürlüğüne usulüne uygun olarak başvuruların ustalık sınavlarına alınır.

Yukarıdaki şartları taşıyıp ustalık sınavına başvuracak olanların mesleğinin Kanun kapsamına alındığı tarihte çalışıyor olduğunu Ek-2'deki form ile belgelendirmeleri gerekir. Bunlardan ayrıca Kalfalık veya Yetki Belgesinin aslı veya yerine verilen belge istenir.

Ustalık belgesinin verilmesi (5)

Madde 8- (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Kanun'un Geçici 1 inci maddesine göre doğrudan kalfalık sınavına girmeye hak kazananlardan, mesleğinde 5 yıllık çalışmışlığını da Ek-3 form ile belgelendirmeleri hâlinde, kalfalık belgesini almaya hak kazandıkları dönemden sonra açılacak ilk ustalık sınavına alınır. Bunların müracaatlarında Ek-2 ve Ek-3 belgeleri ve ekleri birlikte istenir.

Hizmet süresi 5 yıldan az olanlar ise kalfalık sınavında başarılı olduktan sonra kalan süreyi 5 yıla tamamladıklarını Ek-3 form ve Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili biriminden aldığı belgeler ile belgelendirmeleri hâlinde ustalık sınavına girerler. Bu şekilde müracaatları alınanlar da Kanun'un Geçici 1 inci maddesinden yararlananlar gibi değerlendirilir.

06/01/1998 tarihinden önce Kanun kapsamına alınan mesleklerin hizmet belgelendirmelerinde, 18 yaş sonrası ile 06/01/1998 tarihi arasındaki hizmetler değerlendirilir.

06/01/1998 tarihinde veya sonraki tarihlerde Kanun kapsamına alınan mesleklerin, hizmet belgelendirmelerinde ise 06/01/1998 tarihinden sonraki çalışmışlıkların Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili biriminden aldığı belge ile belgelendirilmesi esastır.

İş yeri sahiplerine ustalık belgesinin verilmesi(9)

Madde 9- Mesleğinin, ilde Kanun kapsamına alındığı tarihte, iş yeri sahibi olup fiilen usta olarak çalışanlar; Bakanlıkça duyurulan tarihlerde ilgili merkez müdürlüğüne Ek-4 form ile mesleğinin o ilde Kanun kapsamına alındığı tarihte iş yeri sahibi olduğunu vergi dairesinden ve bu meslekte fiilen usta olarak çalıştığını bağlı olduğu meslekî kuruluştan onaylattırarak başvurduklarında kendilerine doğrudan ustalık belgesi verilir.

Elektrik Tesisatçılığı meslek dalında ustalık belgesi alacak iş yeri sahiplerinden ayrıca "Elektrik Tesisatçılığı Kalfalık Belgesi" veya en az "Elektrik Tesisatçılığı Üçüncü Sınıf Yetki Belgesi" istenir.

Yürürlükten kaldırılmış bulunan 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu'nun Geçici 4 üncü maddesi hükmüne göre ustalık belgesi almış olanların bu belgeleri, Kanun'un Geçici 3 üncü maddesine göre geçerli sayıldığından bunlara ayrıca iş yeri sahibi olarak aynı meslek dalında ustalık belgesi verilir.

Mesleğinin çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alındığı tarihte iş yeri sahibi olup bu iş yerinde fiilen usta durumunda çalıştığını belgelendirmiş olanlardan öğrenim belgesi olmayanlar, diplomalarını alıncaya kadar geçerli olmak üzere, "Mesleğini Devam Ettirme Belgesi" düzenlenir. (Ek-5)

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu mezunlarına ustalık belgesi verilmesi(6)

Madde 10- (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarından 1985-1986 Öğretim Yılı sonuna kadar mezun olanlara, buldukları il veya ilçenin merkez müdürlüğüne diplomalarının aslı veya yerine verilen belge ile başvurduklarında, mesleğinin Kanun kapsamına alınıp alınmadığına bakılmaksızın doğrudan ustalık belgesi düzenlenir. Ustalık belgesine diplomasındaki bölüm/alan/dal yazılır.

İstenecek belgeler(7)

Madde 11- (Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Geçici 1 inci ve 2 nci maddelere göre Bakanlıkça belirlenen sürelerde başvuruda bulunanlardan;

a) Öğrenim belgesinin aslı veya yerine verilen belge ve örneği,

b) T.C. kimlik numarası,

c) Dört adet vesikalık fotoğraf,

d) Sağlık ve fizikî durumunun mesleğinin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olduğunu gösterir doktor raporu istenir.

Geçici 1 inci Maddenin Uygulanmasında Kabul Edilebilecek Zorunlu Nedenler

Madde 12- Geçici 1 inci maddeye göre sınava katılmak ve belge almak için yapılacak başvurularda gerekli koşulları taşımasına rağmen, Bakanlıkça duyurulan tarihler arasında ilgili merkez müdürlüğüne başvurmayanlardan söz konusu sürede;

a) Yurt dışında bulunanlar,

b) Askerlik görevini yapmakta olanlar,

c) Göz altında bulunan veya mahkum(8) olanlar,

d) Tam teşekküllü bir sağlık kuruluşundan alınmış hastalık raporu bulunanlar,

e) Etkileri bu süreyi dolduracak kadar doğal afete maruz kalanlar

zorunlu nedenlerden dolayı başvurmamış sayılırlar.

Bu durumda olanlar, durumlarını belgelendirmek kaydıyla yukarıda belirtilen zorunlu nedenlerin sona erdiği tarihten itibaren en geç 90 gün içinde ilgili merkez müdürlüğüne başvurduklarında başvuruları zamanında yapılmış sayılır.

Yetiştirme kurslarının düzenlenmesi(10)

Madde 13- Kanun'un Geçici 1 inci maddesinden yararlanıp doğrudan sınava girmek üzere zamanında başvuran veya sınava girmesine rağmen başaramayan kalfa ve usta adaylarının teorik bilgi noksanlıklarını tamamlamak amacıyla yetiştirme kursları düzenlenebilir.

Yetiştirme kurslarının konu, kapsam, süre ve zamanları, kursa katılmak isteyenlerin bağlı bulunduğu meslekî kuruluş ve ilgili merkez müdürlüğüne birlikte belirlenir. Kurs programı mülkî amirin onayından sonra uygulanır.

Yetiştirme kursunun devam-devamsızlık ve diğer işlemleri, ilgili merkez müdürlüğüne yürütülür.

Merkez Müdürlüğüne Yapılacak İşlemler

Madde 14- Usulüne uygun olarak süresi içinde başvuruda bulunanlardan, başvuruları merkez müdürlüğüne uygun bulunanlar, "3308 sayılı Kanun'un Geçici 1 inci veya 2 nci maddesine göre yapılan Başvuru Kayıt Defteri'ne kaydedilirler. (Ek-6) Başvuru süresinin son gününün resmî tatile rastlaması durumunda başvurular, bu tatili takip eden ilk iş gününün mesai bitimine kadar kabul edilir.

İşverenin ölümü, iflâsı ve çeşitli nedenlerle iş yerlerinin kapatılması ya da iş yeri sahibinin değişmesi durumunda kalfalık veya ustalık sınavlarına başvuru formlarının işveren tarafından doldurulacak bölümünün sosyal güvenlik kuruluşu veya vergi dairesince onaylanması durumunda başvurular kabul edilir.

Maliye ve meslek kuruluşu kayıtlarına göre iş yeri sahibi olan ve seyyar olarak çalışan kişilerin usulüne uygun ve süresi içinde başvuruda bulunması durumunda doğrudan ustalık belgesi düzenlenir.

Başvuruda bulunanlardan, 1996-1997 Öğretim Yılında veya daha önceki yıllarda mezun olanların en az ilkokul diploması veya buna denkliği kabul edilen belge istenir. 1997-1998 Öğretim Yılından itibaren mezun olanlardan en az "İlköğretim Diploması" öğrenim belgesi olarak kabul edilir.

Başvuru süresinin son günü akşamı, Başvuru Kayıt Defterine yapılan son kaydın altı, Merkez Müdürü tarafından mühürlenip imzalanarak kapatılır. Bu sayfa, İl/ilçe millî eğitim müdürü tarafından da onaylanır.

Zorunlu nedenlerle süresi içinde başvuruda bulunamayıp daha sonra usulüne uygun olarak başvuruda bulunanlar ile meslekî ve teknik orta öğretim kurumu mezunu olarak ustalık belgesi alacak olanların evrakı, Gelen Evrak Defterine kaydedilir.

Belgeler, başvuru süresi içinde veya en geç başvuru süresi bitiminden sonraki üç ay içinde düzenlenir. Bu süre, il meslekî eğitim kurulunun kararıyla uzatılabilir.

(Değişik sekizinci fıkra : AĞUSTOS 2011/2647 TD) Kalfalık ve ustalık sınavlarının planlanması, merkez müdürlüğünce yapılır. Sınav yerel özelliklere göre çeşitli araçlarla duyurulur. Ayrıca, meslek kuruluşlarına yazılı duyuru yapılır.

Sınava girecek kalfa ve usta adayları için "Sınav Giriş Belgesi" düzenlenir.

Kanun'un Geçici 2 nci Maddesinin Uygulanışı

Madde 15- Kanun kapsamına yeni alınan il ve mesleklerde kalfalık ve ustalık sınavlarına başvuru, belge düzenlenmesi, uyum ve yetiştirme eğitimleri ile tanınacak istisnalar, Geçici 1 inci maddenin uygulanışını açıklayan esas ve usuller çerçevesinde yapılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 16- 19 Aralık 1986 tarih ve 8638 sayılı Bakanlık onayı ile yürürlüğe giren 3308 sayılı Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kanun'nun Geçici 1 inci ve 2 nci maddelerinin uygulanmasına ilişkin Yönerge ve değişikliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 17- Bu Yönerge, onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18- Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

-----***O***-----

(1) Bu madde başlığı "Kanun'un Geçici 1'inci ve 2'inci maddelerinin uygulanmasıyla ilgili duyuru ve hazırlıkların yapılması" iken, AĞUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge"nin 2 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu madde başlığı "Bir İş Yerinde Çalışıp Mesleğinin Kanun Kapsamına Alındığı Tarihte 18 Yaşını Dolduranlara Geçici 1 inci Maddenin (a) Fıkrasının 1 inci Alt Bendine Göre Kalfalık Belgesi Verilmesi" iken, AĞUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge"nin 3 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(3) Bu madde başlığı "Bir İş Yerinde Çalışırken Mesleğinin o İlde Kanun Kapsamına Alındığı Tarihte 16 Yaşını Doldurmuş, 19 Yaşından Gün Almamış Olanların, Geçici 1 inci Maddenin (a) Fıkrasının 2 nci Alt Bendine Göre Uyum Eğitimine Alınması ve Kalfalık Belgesinin Verilmesi." iken, AĞUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge"nin 4 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(4) Bu madde başlığı "Bir İş Yerinde Çalışıp Mesleğinin O İlde Kanun Kapsamına Alındığı Tarihte Kalfalık Belgesine Sahip Olup 22 Yaşını Dolduranlara Ustalık Belgesinin Verilmesi" iken, AĞUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge"nin 5 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(5) Bu madde başlığı "Kanun'un Geçici 1 inci Maddesine Göre Sınavla Kalfalık Belgesi Alanlara Ustalık Belgesinin Verilmesi " iken, AĞUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge"nin 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(6) Bu madde başlığı "Meslekî ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından 1985-1986 Öğretim Yılı Sonuna Kadar Mezun Olanlara Geçici 1 inci Maddenin (b) Fıkrasının 2 nci Alt Bendine Göre Ustalık Belgesinin Verilmesi" iken, AĞUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge"nin 7 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(7) Bu madde başlığı "Geçici 1 inci ve 2 nci Maddelere Göre Başvurularda İstenecek Belgeler" iken, AĞUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî

Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge'nin 8 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(8) Bu Yönergenin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki "mahkü" ibaresi AğUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge'nin 9 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(9) Bu madde başlığı "İş Yeri Sahibi Olup Fiilen Usta Durumunda alışanlara Geçici 1 inci Maddenin (b) Fıkrasının 1 inci Alt Bendine Göre Ustalık Belgesinin Verilmesi" iken, AğUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge'nin 11 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(10) Bu madde başlığı "Doğrudan Kalfalık ve Ustalık Sınavına Usulüne Uygun Olarak Başvuranlar İçin Yetiştirme Kurslarının Düzenlenmesi" iken, AğUSTOS 2011 tarihli ve 2647 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1. ve 2. Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönergede Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge'nin 11 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.